

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 11. Hoc totu[m] factu[m] est. Præcipit Deus Prophetias scribi in buxo, & libris vr ilias suo tep[m]ore depromant Euangelistæ, sicut modo D. Matth. & coniunctio fiat septem Pleiadum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

exciter, quod in Chirillo perpendis fuisse illi per-
moleſtū. An hoc sētis moleſta fuisse illi. dicissima
illa verberat illa in te experire: tūz namq; sen-
ſualitates carnisq; voluptates, carnem illi lace-
rāunt. An hoc in illo fuitis quod spinæ sacro-
ſantum illi cerebrum terebrarunt? Hoc idem
in te ſentendum: eteum tua non ſerenda ſuper-
bia spinæ ſunt cor illi transigentes. An hoc in
illo fuitis quod cruci ſuſpenſum videas ſic omni-
nudum ſubſidio, vt non habeat vbi caput reclinet,
vel quō ſe veſtat, vbi grauiorem non ſulti-
neat cruciatum? Hoc tibi perſuade crucem illi
moleſtam tuas eſſe nequicias, illumq; tibi de
cruce loquentem audias & per Vtē Iſaiam
de te conquerentem: *Laborem mihi tribuisti in
iniquitatibus tuis.*

§. 11. *Præcipit Deus Prophetias ſcribi in libro,
& libris vt illas ſuo tempore depromant
Euangelista, ſicut modo D. Mattheus, &
conuulſio fiat ſeptem Pleiadum.*

34 **H**oc totum ſalūm eſt, vt adimpleretur quod
dicitur eſt per Prophetam dicentem. *Dixit
ſibi Sion Ecce Rex tuus venit tibi, mansue-
tus, ſedens ſuper aſinam & pullum ſuum ſubi-
gulis.* In conſeſſo eſt apud omnes Doctores, hoc
vnum euidentiſſimum & efficaciſſimum haberi
argumentum, quō probatur Chriſtum Domi-
num noſtrum verum eſſe Meſſiam, filium Dei,
miſſum in mūdum: quod in ſe veteres adimpleat

D. CHR.
VSOST.
in Matt.
apud Leo.
Caſtreus.
in 1. 10.
Iſai.

Prophetias, quas D. Chryſoſt. vocat. *Argumentū
indivulſibile noſtra veritate.* Decevit Deus mi-
ſere filium ſuum in mundum Saluatorem po-
ſtrum, reparatorem & vnicum remedium. Hoc
promiſit hominibus ſic à primis mundi incuna-
bulis, vt quā primū Adam ſeruus factus eſt
diaboli, & morti temporalī ac æternæ per pec-
catum ſubiectus: aduerit offerens illum ei in
remedium culpæque reparationem: vt notant
S. S. Patres in verbis illis, quæ tunc tēporis ſer-
pentis dixit. *Inimicitias ponam inter te & mulie-
rem, & ſemen tuum, & ſemen illius.* Cæterū quia
requirēbat noſtræ redemptionis ratio per mor-
tem crucis agenda vt tranſfiguratus adueniret, ſi
hauquaquam illum morte crucis affeciſſent: vt
Cur Deus ait Apoſtolus: *Si cognoviſſent, numquam Domi-
num gloriæ crucifixiſſent:* idcirco ſigna neceſſaria
fuerunt, quibus cognosceret, quæ ſtatim iuſti-
ficat. In cum ſinum Prophetas ſuos miſit, qui

Gen. 3. 15.
1. Cor. 2. 8.

velut diuini pi Aores expreſſius quā oleo: illū
delinearent nonnulli operibus ſuis & facinori-
bus, alij verbis & oraculis. Hoc ipſe teſtatur eſt
apud Oſcam interprete D. Hier. *Et lacus ſum
ſuper Prophetas, & ego viſionem multiplicavi eis,
& in manibus Prophetiarum aſſimilavi ſuos.* Ne-
mo non merito miratur verba Apocalypſis quæ
Angelus D. Ioanni expreſſit, dum illi demon-
ſtrat ſponſam agni: nam ſubiō ad pedes corruit
Angel: eos excolaturus. Cui ſic Angelus: *Vide
ne feceris: conſeruus tuus ſum, & fratrum tuorum
habentium teſtimonia. Ieſu. Quod eſt illud teſti-
monium? Teſtimonium enim Ieſu eſt ſpiritus
Propheticus.* Nota cur Deus Prophetas miſerit, ſci-
licet vt *prædicarent de aduentu Ieſu.* Et quānam
hoc ſpiritus propheticus loquuntur? Illi qui in i-
ſis prophetiæ teſtimonium Ieſu inueniunt: nam
illi qui litteram tantū mortuam conſiderant,
illaſque mutant, credendo quōd tantum loquan-
tur de aliis hiſtoriciſ, ſpiritus prophetiarum
non penetrant.

Ad rem noſtram eleganter diſputat D. Auguſt.
contra Fauſtum eſſurientem. Prophetas de Chri-
ſto. Redemptore noſtro nihil prædixiſſe. *Tanta per ſalū
loqui ſunt vt nihil omiſerint, nec de concep-
tione eius, nec de natiuitate eius, nec de vita, nec
de operibus, nec de miraculis, nec de doctrina,
nec de paſſione, nec de morte, nec de reſurrectio-
ne, nec de aſcenſione, quod non dixerit ſigno
aliquo particulari: quod conceptus eſſet ex
virgine puriſſima de familia David, natus in
Bethleem, adorandus à Regibus, &c. & ita
conſequenter ſinguli, vt nullus fuerit Prophe-
ta qui non loqueretur, & ſigna daret particularia,
quæ ſic omnia in illo cōpleta ſunt, vt nec vnum
compleri deſideraretur. Huius omnes Prophe-
tiamus perhibent: ſic ait Apoſtolorum primi-
tius caputq; Petrus. Quærum intelligo, oſten-
dit Apoſtolus impletum opus illud admirabile
à Deo propoſitum lob, velut infinite ſax: tan-
tum omnipotentis reſeruatum. Et quod illud?
Numquid coniungere valebis micantes ſtellas Ple-
iadas: Sic enim interpretatur locum hunc mo-
talis Doctor D. Gregor. ſunt ſtelle Pleiades quæ
noctu in celo circa poliū ſeu aquilonem appa-
rent: & partium vſum componunt. Quanto lu-
cent ſplendore? Quanta luce noctem illumināt,
duces ſunt in mari nauigantium, & in terra vic-
torum, & in paſcuſ Paſtorum. Septem ſunt &
ſingule ſuo loco ab aliis ſeparatæ fixæ con-
ſtunt. Quis tantis pollebit viribus vt illas com-
prehendat, & in vnum coniungat? Domine quan-
tum mihi eſt iudicij, omniū ad hoc manus ſunt
inuulſæ.*

Ad 10. 41.
I. I.
A. I. I.
Iob pro-
poſitum
ſoluit
Chriſtus.

insidit. Igitur efficiat hoc ego ait illis, omni-
potentia mea manu potentissima. Quando hoc
Deus efficit? In mysterio Christi. Quid fuisse
credis Prophetas nisi splendidissimas stellas, qui
cursum animarum suarum perficiebant in celo
hinc divini spiritus fulgentissima collustrati? Sep-
tem dicuntur fuisse, hoc numero significando
eorum dominum vniuersitatem, iuxta phrasim S.
Scripturae familiarem. Splendebant illi in nocte
Iadafini quo tempore in illo verus ille sol
Christus non oriebat. Erant illi vix decem
Sacerdotum & secularium, illi fidei docebant,
spem fovebant, & charitatem accendebant. Se-
gregari erant omnes ab inuicem temporibus,
tenuis, regionibus, locis, occasionebus, oraculis
omnes tamen Christus ita coniunxit in vnum,
vt quicquid omnes illi dixerint, totum in ipso
comprehendatur, vt nec apud aut iota deficeret. Ecce
omnes coniunctos, ait D. Petrus. *Huic omnis Pro-
pheta testimonium perhibent.*

Hoc autem ita fit, vt cum D. Hieron. ita re-
poguet in qui 55. Prophetarum torquent Scri-
pturam, vestique nullam inforti vni littera eo-
rum Prophetarum, velle tamen, vt in eo quod
videtur Iaias de aliis rebus loqui in sensu lite-
rali, loquatur de Christo in spiritali: nec non
quorundam addit verba, quae pro more habeo ex-
pendere contra eos qui superficialiter sunt litte-
rales, quibus compiciscens quasi omnes Histo-
rias, de quibus agit Iaias, in quibus minus vi-
detur recordatus fuisse Christi, dicere tamen
quod in illis etiam Christum nobis describat.

Post ista verba. *Spiritaliter accipienda
sunt omnia.* Et sic Iudaea & Hierusalem, Babylon,
& Philistia, Moab, Damascus, Aegyptus, & de-
sertum mare Adumae, & Arabia, ac vallis Sion,
vt vobis visum, Et ad extremum Tyrus & vi-
si quodruplum intelligenda sunt, vt cuncta qua-
rumvis in sensu & in omnibus iniquis sapiens
Aribitius Paulus Apostolus sacras fundamen-
tum, quod non est aliud praeter Christum Iesum.

Hinc illam habemus diligentem curam, qua
III. Deus praecipit vt sentiantur Prophetiae, vt
Cui Deo illas tempore Messiae produceret, quatenus ex
illis agnosceretur. Apparet quondam Iaias Pro-
phetiae supernae revelans illi de Christo mysteria
mysterii, & obsecranda de divina sua persona Sacramen-
tuum, ita atque illi Prophetia iam ita clare ac distincte
prophetae conuenit Prophetiam, vt reuelante me tibi
mysterium tu illa. Vates pax literis. *Nunc ingressus
Iaias & scribit super buxum.* Et in libro diligenter exara
quod in libro. Et erit in die nouissimo in testimonium vobis
in r. 27. in aeternum. Nonnulli volunt idem esse dicere vt

scribat super buxum, atque in libro; ex regula
quodam Vlpiani, nam pergamentum, folia solu-
ta, imò etiam tabulae ex buxo seu ebore in qui-
bus scribebantur, libri dicebantur. Porro indubie
credo quod illi praecipit suas scribi Prophe-
tias & in libro, & in buxo. Primo in tabulis bu-
xi: quia sicut expendit D. Ambros. hunc locum
Iaias explanans, ex quo hoc sumpsit D. Hiero-
n. eiusdem loci interpretes, sunt haec hinc valde
apertae, quia planx sunt sine nodis, sine circulis, aut
fibris (nam idcirco nonnulli vocant buxum al-
bam Ebenum) vt in illis distincte claresq; scriba-
tur: tam quia in eis optime formatur litterae,
quàm quia sunt velut incorruptibiles: quocir-
ca antiquitus ex illis fiebant pueri tabulae scriben-
quodam eboreae, quaedam buxae. Sic hoc in-
dicat D. Hieronym. & ita intelligo quod idem
scripsit Romanæ euidam famina nobiliori Le-
tæ nutri filiae suae spiritualis D. Paulæ, vxori
Toxory filij eius, formam illi praefectibus qua fi-
liam suam velut suam nomine Paulam educare
debeat & instruere. *Fiant ei litterae vel buxae, vel
eburuae.* Et suis nominibus appellatur: Iudae in eis,
vt & Iudae ipse eruditio sit. Hinc est quod cum
vellens vt aliquid ab omnibus legi posset; illud
tabulis inscriberetur buxus affabre testis & ex-
positis.

Idcirco respondens Deus quibusdam interro-
gationibus à Propheta Abacuc obiectis, illique
praegrande reuelans aduersus Messiam mysterium,
inunxit illi vt tabulas quasdam praepararet bu-
xear & litteris scriberet distinctis oraculum il-
lud ita clarum, vt quilibet accedens illud statim
posset legere nec in aliquo haeretet vel offende-
ret. *Scribe visum.* Et expl. in super tabulas, vt
perueniat qui legent eum. Transcurre Septua-
ginta: *Scribe visionem & manifesta in buxum, &c.*
Itaque primo praecipit Iaias Deus, vt Prophe-
tiam suam ita clare scriberet, vt quatenus omnes
illam inoffense possent legere, illam in tabulis
exaret buxeis: *Scribe eam super buxum.* Aduertit
D. Hier. ex Symmacho legi: *Scribe eam super la-*

testimam tabulam. Vt omnium pateat in dæorum
oculis clarissima. *Scribe eis, haud dubium Iudaeis,*
vt nulla difficultas sit Iudaeis. Secundo praecipit
illi vt pariter illam in libro scriberet illum que
clauderet & signaret. Ita notat D. Cyr. Alex. &
ita legit: *Scribe Et signa librum.* Quis magni
hic non aduertit Sacramentum? Domine si in-
iungas Prophetias illas in tabula buxae scribi
gradioti, vt eius scriptura omnium pateat oculis, siue,
cuique quilibet nullo possit negotio legere: quia de
causa madas in libro scribantur & obsequuntur
Parditur

35

Abac. 2.

D. Hier.

Zel. 6. inc.

3. Iaias.

Tom. 4.

L. 2. inc. 10.

I. Iaias.

Inc. 10.

Inc. 10.

Inc. 10.

Inc. 10.

Inc. 10.

2. Cor. 3.
25.

Panditur hic mysterium, quod saepius occurrit D. Paulo, etenim ex vna parte mens ea fuit Dei, vt Prophetiae Iudaeorum omnium essent oculis patentissimae, vt minimus eorum & illiora literarum capere, posset illas distinge clareque peroluere, vt omnibus manifeste constarent. Sed ex altera parte de clare voluit quod cum essent ita clare & dilucide in seipsis, atamen Iudaeis ita obscura & clausa viderentur ob eorum malitiam, quae obcecabatur, sicut illa est Scriptura libri clausi & signati: hoc etenim paulo ante Isaias illis procellatus fuerat. *Et eris vobis, vna omnium, sicut verba libri signati*

Isa. 29. 11.

V.
In se clare erant sed Iudaeis obscura.
Rom. 11.
10.
Ps. 68. 21.

Notandum verbum illud *Idem*. Scriptura & Prophetia erit in seipsa luce clarior: verumtamen oculis vestris ita obscura sicut Scriptura libri signati, & clausi. In illis impletum est, testante D. Paulo, illud Dauidis oraculum: *Fiat mensura eorum, eorum vis in scandalum, &c. Offensus erit oculis eorum ne videant*. Loquitur ex mente Originis de S. Scriptura: hanc enim eorum oculis Deus parulam opposuit velut mensuram, in qua pascere et velut diuino cibo famelici saturarentur. Porro excœcauit eos malitia eorum, vt res adeo conspicuas nequaquam intellexerent. Scribè illas (sic Isaias Deus) in tabulis buxeis, vt clare sint & perpetuae, atque in libro in quo feruentur, sic vt nunquam periantur & intereant. Et quo sine Domine? *Et eris in die nouissima in testimonium usque in aeternum*. Dies nouissimus in SS. litteris tempus est aduentus Messiae legitur Evangelice: primus dies fuit legis naturae, secundus legis scripturae, tertius legis gratiae. Ita ipse Dominus loquitur de aduentu suo in parabola de viuca. *Nouissimè misit filium suum* Cui concinit D. Ioan. Euang. *Filii, nouissima hora est*. Prophetiae clare sunt & seruatæ, vt in omnium producantur conspectu, ipso die quò Messias in mundo natus illas complebit, ad manifestam confirmationem, vt quicumque viderit illas in eo impletas, cognoscat ipsum esse verum Messiam, sineque perpetuum atque inextinguibile veritatis huius argumentum. In testimonium usque in aeternum legunt alij Scribae, &c. *Ad tempus quando hoc erunt*.

36

V. I.
Vnde Christus ad eas frequenter appellabat.

Ex praedictis conspicitur argumentum quo Christus familiariter vti ut Iudaeis probet se verum esse Messiam, proferens illis Scripturas & Prophetarum oracula in se completa. Sic illis ait adhuc vivens, *Scrutamini Scripturas, &c. Illa testimonium perhibent de me*. Ita loquitur est Ater postolis suis iam proximus passioni. *Consummabatur omnia, quae dicta sunt per Prophetam de*

filio hominis. Ita D. Petrus praecipit iam passionem suam exorturus cum volebat illum gladio suo defendere: *Conuertere gladium tuum, &c. Quia Mat. 26. modo ergo implebitur Scriptura, quia sic oportet fieri*. Ita iam à mortuo rediuit docuit euntes in Emmaus probans seipsum esse Messiam, ex eo quod hoc ipsum quòd mortuus esset atque in morte sua talia contigissent quae ab hominibus memotia nunquam vna fuerant in dampnatis ad mortem ea essent, quae probabant eum esse Messiam: quandoquidem haec ea erant quae scripta erant, & velut terra personae suae signa constituta. *Ostuli & parci corde ad credendum in omnibus quae lacuerunt Prophetis, &c. Et incipit à 25. Moysè & omnibus Prophetis interpretatur illas in omnibus scripturis, quae de ipso erant, quod quod procedens de Scriptura ad scripturam & de Prophetia ad Prophetiam, ostenderit has sic completas in eo quod sibi contigerat: quia omnis de illo loquebatur, omnes illum descriperant, ac semper illum delineabant, postquam autem omnes Prophetas. Hoc significat, in omnibus scripturis quae de ipso erant.*

Hic laudatur loquendi formula consueta Evangelicis, vt quadam referentes Christo Domino singularia, Prophetias confectum in medium producant, illas in Christo asserentes esse completas. Ita perfectam illam ostendit D. Mat. 1. Mat. 2. Mat. 3. Mat. 4. Mat. 5. Mat. 6. Mat. 7. Mat. 8. Mat. 9. Mat. 10. Mat. 11. Mat. 12. Mat. 13. Mat. 14. Mat. 15. Mat. 16. Mat. 17. Mat. 18. Mat. 19. Mat. 20. Mat. 21. Mat. 22. Mat. 23. Mat. 24. Mat. 25. Mat. 26. Mat. 27. Mat. 28. Mat. 29. Mat. 30. Mat. 31. Mat. 32. Mat. 33. Mat. 34. Mat. 35. Mat. 36. Mat. 37. Mat. 38. Mat. 39. Mat. 40. Mat. 41. Mat. 42. Mat. 43. Mat. 44. Mat. 45. Mat. 46. Mat. 47. Mat. 48. Mat. 49. Mat. 50. Mat. 51. Mat. 52. Mat. 53. Mat. 54. Mat. 55. Mat. 56. Mat. 57. Mat. 58. Mat. 59. Mat. 60. Mat. 61. Mat. 62. Mat. 63. Mat. 64. Mat. 65. Mat. 66. Mat. 67. Mat. 68. Mat. 69. Mat. 70. Mat. 71. Mat. 72. Mat. 73. Mat. 74. Mat. 75. Mat. 76. Mat. 77. Mat. 78. Mat. 79. Mat. 80. Mat. 81. Mat. 82. Mat. 83. Mat. 84. Mat. 85. Mat. 86. Mat. 87. Mat. 88. Mat. 89. Mat. 90. Mat. 91. Mat. 92. Mat. 93. Mat. 94. Mat. 95. Mat. 96. Mat. 97. Mat. 98. Mat. 99. Mat. 100.

poterit D. Chrysol. Tu verò diligenter expende quod mirabilia peragit, & quos Prophetas admittit. *Asiam inuenturos pradixis, neminem prohibuimus, & omnes tacitos affirmamus, &c. dupliciter Prophetiam, alteram opere, alteram verbis adimpleat. Opere quidem quod super asinam sedens, verbi verò, quia scriptum est à Zacharia quod in asina sicut Rex sedebat, &c. interrogatur ergo Iudaeus quisnam Regum asina velus Hierosolymam intrauerit? Neminem profecto praeter Christum dicere possunt. Tu verò etiam admirare, quomodo tam à Zacharia quàm à David ad vnguentum sua pradixa fuerunt, &c.*

§. 12. Exulta satis filia Sion: Iubila Hierusalem. *Magis timere poterat Hierusalem quàm Sodoma: illi amen dicit Propheeta, ut exulset, designans Christi Spiritum salem esse, quem Iacobus & Ioanni declarauit.*

¶ **C**um sit haec Prophecia adeo illustris, pluraque nobis praecleara proponat de Christo mysteria huic solemnitati maxime congruenter suadet ut illi inhareamus etiam credendum ad gloriam illius, noxam verò consolationem & veritatem. Sumpta est ex Prophecia, atque ex dictis vtriusque vnum componit Euangelista vaticinium, quod valde frequens est Evangelistis, & merito: quandoquidem vnus illaque fuerit omnium Spiritus Prophetarum, quae de vno eodemque mysterio sic vniformiter dicunt, ut Spiritus S. per eos locutus fuerit quod ea vno ore, sicut dixit Zacharias Pater D. Ioannis Baptistae. *Locus est per os Sanctorum. Vnum quidem vaticinium legitur apud Isaiam. Dixit filia Sion. Ecce Saluator tuus venis, ecce merces eius cum ea, & opus eius coram illo. Alterum est Prophecia Zachariae. Exulta satis filia Sion, iubila Hierusalem: Ecce Rex tuus venit tibi iustus & saluator, & ipse pauper & ascendens super asinum, & super pullum filium asinae. Applaudite vaticinium: etenim inter alia praeclearius emicat, ex eo quod distinctè totum de Christo confirmat mysterium: nam nobis exponit quis ille sit, quis sine aduentu illius, quàm insignis operum illius altitudo: proinde & vnus & alter obiectum illud reperunt: Ecce monentes nos ut oculos obiciamus in id quod nobis vaticinatur. Itaque ambo incipiunt omnè auferendo fortitudinem atque ad mentis alacritatem & gaudia provocando. Exulta satis filia Sion: iubila Hierusalem. *Cap. de la Nua. Tom. IV.**

saalem. Legit D. Ioan. *Noli timere filia Sion* - omnem pteraliter notum est quod filia Sion idem sit mali forquod Hierusalem: vel quia ciuitas illa ad latera midiaemontis Sion edificata erat ex quo nasci videbatur: vel phrasi communi S. Scripturae: quae iuxta idioma haebraicum filias nominat ciuitates, ut bene perpendit Ribera modernus auctor. Sic dicitur: *filia Babylonia, filia Edom, &c.* Dicitur (ait è. s. Amos Propheeta) ciuitati Hierusalem, ne terrore percellatur, imò potius exulet & iubilet, & praegaudium tripudiet. *Noli timere, exulta, iubila.* Et phonia. hinc optimè suum inchoat Euangelium: diuina patrauerat Domini opera & non similibus ciuitatem illam cumulauerat beneficiis: nam beneficiendo atque in nonnullis operando miracula fulgidissimam effudit lucem, diuinitatem suam omnium patefaciens oculis, si videre voluissent. Curauit paralyticum triginta octo annorum languidum, cui piscina notissima tot annorum curiculis sanitarum non potuerat impertiri. Ibidem visum dedit lumenque infudit caeco à nativitate vniuersali visis, & maximo stupore, de quo ipsum Principum & Sacerdotum concilium pleenam certamque instituit informationem, quibus ille probabat ab orbe condito nullum simile prodigium vel visum vel auditum fuisse: ibidem gressum pluribus restituit claudis, multis caecis donauit visum, erantque talia eius opera, ut publico consensu sibi mutuo asseuerarent quod plura, quod maiora, quod magis propria ipsi Messiae quem expectabant, attribui non posset. Prope Hierusalem vltimum edidit miraculum famam notissimum, Lazari resuscitatis mortuum, sepulchrum, imò quadriduanum corruptum, tanta manifestatione publicatum, omniumque oculis expositum, ut nec celari posset, nec negari, nec dissimulari.

Quibus obsequi Principes & Sacerdotes tantis grati responderunt operibus? Quae ratione talia dona rependerunt? Quo loco illum habuerunt cui ita deuinciebantur? Quibus beneficiis beneficia cōpensauerunt? Plenum conuocant concilium, & nouam institunt operum illius confirmationem, quorum excellentia & magnitudine conuicti, fatentur omnes diuina esse & sufficientia ut ex illis totus eum mundus agnoscat, credat & suscipiat ut Messiam: quamuis enim ipsi nunquam tale quid publicè concesserint, quando in foro deambulabant, vel in corona potui ne Domino hunc deferrent titulum & honorem, & per hoc populum excitarent ut illum tanquam Messiam reciperet, & seipfos non condemnarent qui tanta bile rabidi illum persequerantur.

Ribera in num. 4. & pra in c. 3. So num 24

104. 7. 31.

I. I. Iudei beneficiis ingrati Christi necem meditantur.

F bantura

